

Φτιάξτε το δικό σας σύννεφο λέξεων με το Wordle

Συντάχθηκε απο τον/την Μάνος Στεφανάκης
Τετάρτη, 01 Δεκέμβριος 2010 06:07

Τα «σύννεφα ετικετών» (tag clouds), δηλαδή οι οπτικές αναπαραστάσεις λέξεων κλειδιών που χρησιμοποιούνται για να περιγράψουν το λεκτικό περιεχόμενο ενός ιστοτόπου χρησιμοποιούνται στο διαδίκτυο από το 1997 (Viegas & Wattenberg 2008). Όμως τα τελευταία χρόνια όλο και περισσότεροι διαδικτυακοί τόποι προσφέρουν τη δυνατότητα στους χρήστες να δημιουργούν τα δικά τους «σύννεφα ετικετών» (tag clouds). Τέτοιοι χαρακτηριστικοί δικτυακοί τόποι είναι: Το **Cloud** (<http://www.tocloud.com/>), **Tag Cloud Generator** (<http://www.tagcloud-generator.com/>), **Tag Crowd** (<http://tagcrowd.com>), **Make Cloud** (<http://www.makecloud.com/>), **Tagxedo** (<http://www.tagxedo.com/>) και **Wordle** (<http://www.wordle.net>).

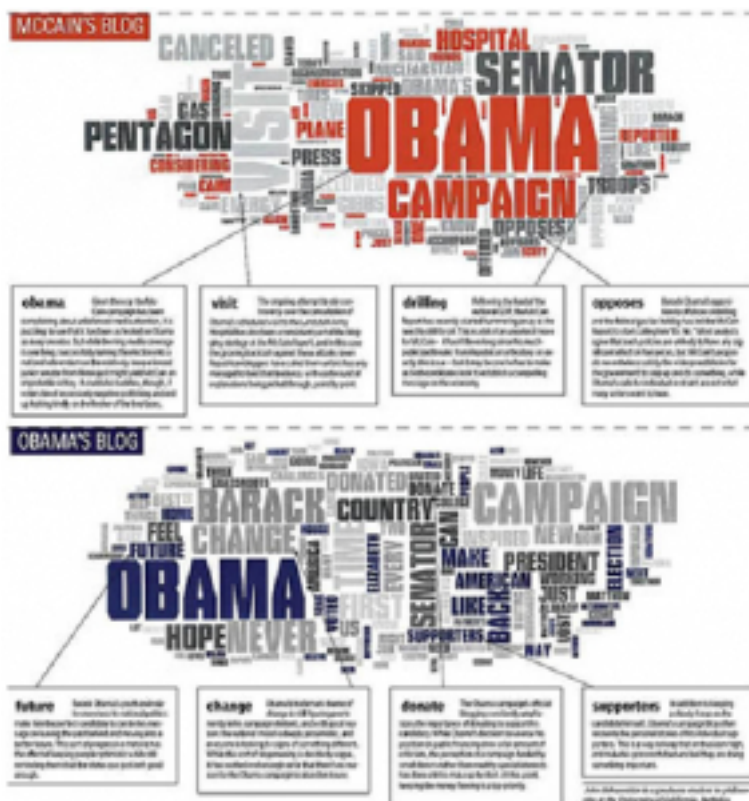
Σε σύγκριση με τα άλλα παρόμοια εργαλεία το Wordle χαρακτηρίζεται ως αυτό που προσφέρει την «καλύτερη οπτικοποίηση και φιλικότητα προς τον χρήστη» (Ramsden, A., & Bate, A. 2008).

Ο διαδικτυακός τόπος Wordle (<http://www.wordle.net>) δημιουργήθηκε τον Ιούνιο του 2008 από τον Jonathan Feinberg. Ο ίδιος ο δημιουργός περιγράφει το Wordle ως «παιχνίδι» (Feinberg, 2009). Όμως αυτός ο χαρακτηρισμός είναι μάλλον απλοϊκός και δεν αντικατοπτρίζει την ποικιλία της θεματολογίας για την οποία χρησιμοποιούν οι χρήστες το Wordle.

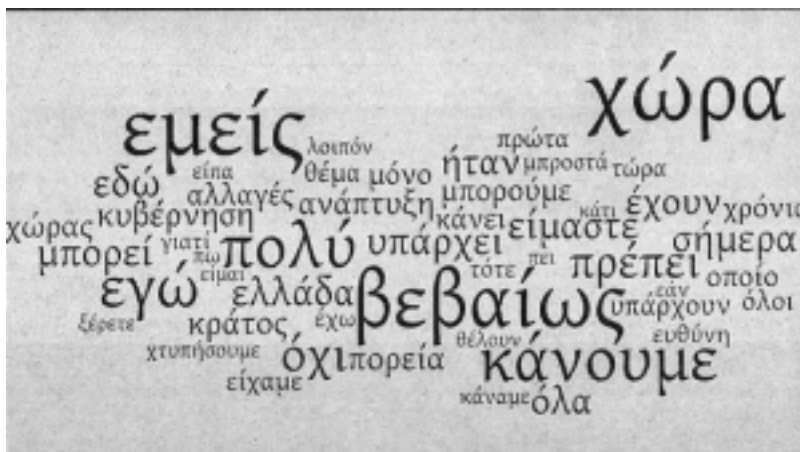
Έτσι, οι εκπαιδευτικοί χρησιμοποιούν το Wordle ως γλωσσικό εργαλείο, οι ερευνητές για την ανάλυση πληροφοριών, τα παιδιά και οι έφηβοι για να παρουσιάσουν τις σκέψεις τους, οι δημοσιογράφοι για την ανάλυση ομιλιών πολιτικών κ.ο.κ. (εικόνες 2 και 3).

Φτιάξτε το δικό σας σύννεφο λέξεων με το Wordle

Συντάχθηκε από τον/την Μάνος Στεφανάκης
Τετάρτη, 01 Δεκέμβριος 2010 06:07

Εικόνα 2: Σύγκριση των ιστολογίων των υποψηφίων για τις προεδρικές εκλογές των Η.Π.Α. από την εφημερίδα Boston Globe.

Εικόνα 3: Το Wordle της ομιλίας του πρωθυπουργού της Ελλάδας Γ. Παπανδρέου κατά τη διάρκεια διακαναλικής συνέντευξης από την εφημερίδα ΤΑ ΝΕΑ (Τετάρτη 27/10-2010)

Αυτή ακριβώς η πολυχρηστικότητα και η ευκολία με την οποία οπτικοποιεί τα κείμενα το Wordle είχε ως αποτέλεσμα την εξαιρετικά μεγάλη επισκεψιμότητα του διαδικτυακού τόπου (14.000 επισκέπτες την ημέρα κατά μέσο όρο) και τη δημιουργία περισσότερων από 1.000.000 «σύννεφων λέξεων» ? ένα κάθε 10 δευτερόλεπτα (Viegas, Wattenberg & Feinberg 2009).

Χαρακτηριστικά του Wordle

Γενικά χαρακτηριστικά

- Είναι ελεύθερο για χρήση και δεν απαιτεί εγγραφή.
- Είναι κατάλληλο για όλες τις ηλικίες χρηστών.
- Είναι εύκολο στη χρήση.
- Είναι εξαιρετικό στην οπτικοποίηση κειμένου, άρα κατάλληλο για μαθητές που μαθαίνουν οπτικά.

Ειδικά χαρακτηριστικά

- Κείμενο: Η εισαγωγή κειμένου γίνεται με διάφορους τρόπους (επικόλληση κειμένου, εισαγωγή διεύθυνση URL διαδικτυακού τόπου, αυτόματη εισαγωγή ετικετών από άλλους δικτυακούς τόπους διαμοιρασμού συνδέσμων, π.χ. del.icio.us).
 - Γραμματοσειρά: Δυνατότητα επιλογής γραμματοσειράς (34 διαθέσιμες)
 - Χρώμα: Διατίθενται 12 διαφορετικές παλέτες χρωμάτων και η δυνατότητα δημιουργίας συνδυασμών χρωμάτων από τον χρήστη.
 - Περιεχόμενο/Γλώσσα: Υποστηρίζονται 26 γλώσσες ? ανάμεσά τους και η ελληνική γλώσσα. Οι χρήστες έχουν τη δυνατότητα εμφάνισης/απόκρυψης των κοινών λέξεων κάθε γλώσσας (π.χ. άρθρα, συνδέσμους κλπ.)
 - Εμφάνιση: Δίνεται η δυνατότητα στο χρήστη να εμφανίσει τις λέξεις με αλφαβητική σειρά, να καθορίσει τον μέγιστο αριθμό λέξεων, να αλλάξει τον προσανατολισμό των λέξεων κλπ.
 - Διαμοιρασμός: Ο χρήστης μπορεί να εκτυπώσει την εικόνα του τελικού

αποτελέσματος, να τη δημοσιεύσει στο διαδικτυακό του τόπο, να την αποστείλει ως υπερσύνδεσμο σε άλλους χρήστες.

Παιδαγωγική αξιοποίηση

Το Wordle διαθέτει μια σειρά από ποιοτικά τεχνικά χαρακτηριστικά που το καθιστούν ένα δυναμικό και ευέλικτο γνωστικό εργαλείο (cognitive tool) και είναι δυνατόν να χρησιμοποιηθεί στη μαθησιακή διαδικασία με ποικίλους τρόπους:

- Οπτικοποιεί τις πληροφορίες ευνοώντας ιδιαίτερα τους μαθητές που μαθαίνουν με οπτικό τρόπο (visual learners).
- Ενθαρρύνει την προσωπική έκφραση και την ανάδειξη των ιδεών των μαθητών.
- Αναπτύσσει τη δημιουργικότητα και την κριτική σκέψη.
- Συμβάλλει στην ανάπτυξη γλωσσικών δεξιοτήτων παραγωγής και κατανόησης του γραπτού λόγου.
- Δημιουργεί κίνητρα για ενεργό συμμετοχή σε παιδαγωγικές δραστηριότητες ατομικού ή ομαδικού χαρακτήρα.
- Μπορεί να χρησιμοποιηθεί για τη σύγκριση, ανάλυση και γραφική απεικόνιση δεδομένων.
- Βοηθά στην ανάπτυξη διαισθητικών και πρωτότυπων στρατηγικών επίλυσης προβλημάτων, αφού η μη-γραμμική απεικόνιση των πληροφοριών προσεγγίζει περισσότερο τον τρόπο με τον οποίο σκεφτόμαστε.

Παρακάτω αναφέρονται ορισμένες ιδέες παιδαγωγικής αξιοποίησης του Wordle στη διδασκαλία:

- **Έλεγχος της συχνότητας εμφάνισης μιας λέξης:** Οι μαθητές επικολλούν το γραπτό τους στο Wordle και διαπιστώνουν εάν χρησιμοποιούν κάποιες λέξεις πιο συχνά. Στην περίπτωση αυτή προχωρούν σε διόρθωση του γραπτού τους αντικαθιστώντας τις κοινές λέξεις με συνώνυμες και συγκρίνουν το Wordle του νέου γραπτού τους με το αρχικό.
- **Εμπλουτισμός λεξιλογίου:** Δίνεται μια λέξη και οι μαθητές προσπαθούν να γράψουν όσο το δυνατόν περισσότερες λέξεις που σχετίζονται μ? αυτήν (συνώνυμες, παράγωγες κλπ.). Εξάγουν την εργασία τους σε Wordle και συζητούν για τα αποτελέσματα.
- **Ανάλυση κειμένου:** Οι μαθητές επικολλούν ένα απόσπασμα λογοτεχνικού

Φτιάξτε το δικό σας σύννεφο λέξεων με το Wordle

Συντάχθηκε απο τον/την Μάνος Στεφανάκης
Τετάρτη, 01 Δεκέμβριος 2010 06:07

κειμένου ή ενός άρθρου και δημιουργούν το αντίστοιχο Wordle. Ακολουθεί συζήτηση: Ποιο θέμα διαπραγματεύεται το κείμενο, ποιες είναι οι λέξεις κλειδιά, ποια είναι η βασική ιδέα; Παρόμοιες δραστηριότητες μπορεί να γίνουν για την ανάλυση ιστορικών κειμένων, διαδικτυακών τόπων κ.ο.κ.

- **Περίληψη κειμένου:** Οι μαθητές επικολλούν το κείμενο και δημιουργούν την περίληψή του χρησιμοποιώντας τις λέξεις που εμφανίζονται μεγαλύτερες (βασικές έννοιες, λέξεις ? κλειδιά)

- **Σύγκριση κειμένων:** Δημιουργούνται δύο wordle από δύο κείμενα διαφορετικών συγγραφέων που διαπραγματεύονται το ίδιο θέμα. Ακολουθεί συζήτηση για τον τρόπο που γράφει κάθε συγγραφέας, τη σημασία που δίνει σε επιμέρους ζητήματα του βασικού θέματος, το στόχο που θέλει να επιτύχει με το γραπτό του κλπ. (εικόνες 4 και 5)

- **Παραγωγή γραπτού λόγου:** Ο εκπαιδευτικός παρουσιάζει το Wordle ενός άγνωστου κειμένου. Ζητά από τους μαθητές να γράψουν το δικό τους κείμενο με βάση τις λέξεις που εμφανίζονται μεγαλύτερες. Ακολουθεί σύγκριση των κειμένων των παιδιών με το πρωτότυπο κείμενο.

- **Απεικόνιση και ανάλυση δεδομένων:** Διενεργείται μια δημοσκόπηση, συλλέγονται τα δεδομένα και δημιουργείται το αντίστοιχο Wordle. Οι μαθητές επιχειρούν να ερμηνεύσουν τα αποτελέσματα της δημοσκόπησης με βάση το μέγεθος των λέξεων.

- **Διερεύνηση των ιδεών των μαθητών:** Δίνεται ένα θέμα στους μαθητές (π.χ. η ανακύκλωση) και οι μαθητές προσπαθούν να γράψουν όσες έννοιες γνωρίζουν σχετικά με το θέμα. Το τελικό αποτέλεσμα αναδεικνύει τις ιδέες των μαθητών και μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως διαγνωστικό εργαλείο ή και έναυσμα για συζήτηση. Μετά την ολοκλήρωση της διερεύνησης του θέματος οι μαθητές δημιουργούν ένα νέο Wordle και συγκρίνουν (τι γνώριζα; ? τι έμαθα;).

- **Ποιος είμαι; ?** Κάθε μαθητής γράφει από δύο τρία θετικά στοιχεία για κάθε συμμαθητή του. Με τα Wordle όλων των μαθητών δημιουργείται μια αφίσα της τάξης. Εναλλακτικά μπορεί κάθε μαθητής να γράφει για τον εαυτό του.

- **Έκφραση και δημιουργικότητα:** Κάθε παιδί επιλέγει ένα θέμα της αρεσκείας του (αγαπημένο μουσικό συγκρότημα, λογοτεχνικό βιβλίο, κινηματογραφική ταινία κλπ.) και δημιουργεί το αντίστοιχο Wordle. Εκτυπώνονται τα έργα των παιδιών και αναρτώνται στον πίνακα ανακοινώσεων ή στους τοίχους της τάξης.

Η συνέχεια του άρθρου στο εξαιρετικό ιστολόγιο του [Γιάννη Σαλονικίδη](#) από το οποίο αναδημοσιεύσαμε και τα παραπάνω.

Δείτε το σύννεφο λέξεων που δημιουργήσαμε με τη συγκεκριμένη εφαρμογή για το κεφάλαιο της Βιομηχανικής Επανάστασης, πατώντας [εδώ](#).